

ПЕРЕДМОВА

Війна завжди несе значні руйнування та людські втрати, але її вплив не обмежується лише полем бою. Вона зачіпає економіку, довкілля, соціальні зв'язки та майбутні покоління. Тому оцінка наслідків та збитків від воєнних дій є надзвичайно важливою. Такий аналіз дозволяє не лише усвідомити масштаби катастрофи, але й ефективніше планувати відновлення, адаптувати міжнародну політику та створювати умови для сталого миру.

Перш за все, точна оцінка збитків є основою для відшкодування та відновлення. Це включає фізичну інфраструктуру, такі як дороги, мости, будівлі, а також житловий фонд, лікарні та школи. Без об'єктивних даних про втрати важко розробити дієві програми допомоги та реконструкції. Крім того, економічні втрати від війни – це не лише знищені підприємства, а й втрачений потенціал розвитку, втрата робочих місць та погіршення інвестиційного клімату.

Також важливо враховувати соціальні наслідки, включаючи порушення психічного здоров'я, міграційні кризи та розрив соціальних зв'язків. Війна впливає на всі аспекти життя людей, створюючи довготривалі травматичні наслідки, які передаються поколіннями.

Крім того, війни завдають серйозної шкоди довкіллю: забруднення водних ресурсів, знищення лісів, забруднення ґрунтів та повітря мають тривалий вплив на екосистеми. Без врахування цих факторів важко відновити природний баланс та забезпечити екологічну стійкість регіону.

Разом з цим, оцінка збитків є складним питанням як з юридичної і фінансової, так і з наукової точки зору. У роботі над відшкодуванням збитків потрібна надійна та науково

обґрунтована доказова база, що засвідчить причинно-наслідкові зв'язки між війсьними діями та деградацією довкілля, соціальної та економічної системи постраждалих регіонів. У цій тріаді збитків екологічні наслідки мають найслабші позиції і тому потребують особливої уваги. Не лише інтенсивність наслідків, але і їх тривалість, зворотність та здатність провокувати вторинні ефекти потребують ретельного дослідження і вивчення.

Таким чином, оцінка наслідків війни не лише допомагає зрозуміти її реальну ціну, але й формує основу для справедливого миру, відновлення та побудови стійкого майбутнього. Це необхідний крок для того, щоб навчитися уникати подібних трагедій у майбутньому та забезпечити гідне життя для прийдешніх поколінь.

Завідувач кафедри екології

Національного авіаційного університету

Дудар Тамара Вікторівна